

Skjult våtmark skal frem i lyset

Mange myrer og annen våtmark finnes ikke i kartene våre. Det gjør det utfordrende å bevare dem og sikre dem for fremtiden.

For å hindre at myrene våre blir forringet eller ødelagt, haster det med å få myrene og våtmarkene i Norge med på kartet.

Kan kunstig intelligens hjelpe oss med å finne myrene? Kan ny teknologi bidra til å avdekke myrområder og myrtyper? Det skal innovasjonsprosjektet «landsdekkende våtmarksdatasett» (LAVDAS) utforske.

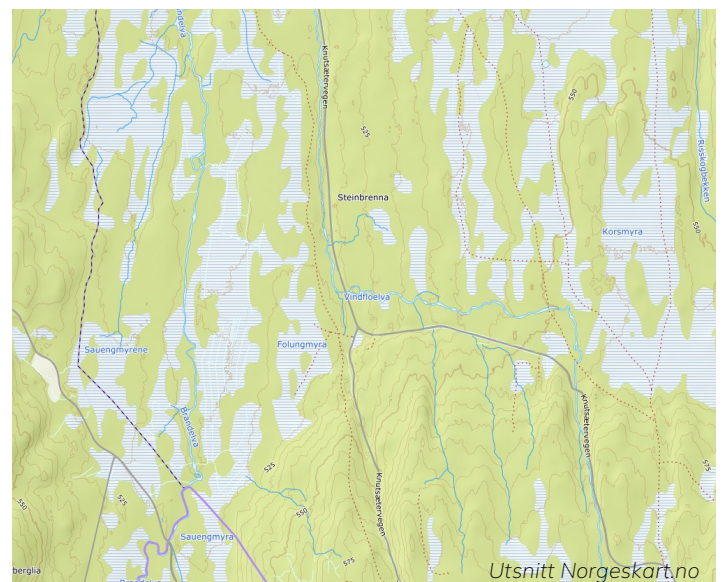
Innovativt pionerprosjekt

LAVDAS er et innovasjonsprosjekt i offentlig sektor under tematikken «bærekraftig arealbruk», finansiert av Forskningsrådet. Formålet er å bidra til oppdaterte våtmarksdata i kartgrunnlaget ved hjelp av nye kartleggingsmetodikker basert på kunstig intelligens, fjernmåling og offentlige kartdata.

LAVDAS tar hovedsaklig for seg myr, men våtmark kan også være våteng, kilde, sump, sivsump, flomskog, grunnundervannseng, våtsnøleie, fukthei og aktive delta (jf. Ramsarkonvensjonen).

«Vi trenger oppdaterte myrdata som grunnlag for areal- og klimaregnskap, kommunal planlegging og myrrestaurering.»

Kongsvinger kommune.

LAVDAS skal...

1. utforske om kunstig intelligens kan definere, klassifisere og avgrense våtmark over hele Norge ved hjelp av satellittbilder, høydedata og andre tilgjengelige kartdatakilder.
2. utforske om nye kartleggingsmetodikker kan hjelpe oss til å styrke myrinformasjon i det offentlige kartgrunnet, der myr inngår som tema både i topografiske kart og i sentrale areal- og naturressurskart.
3. utforske hvordan infrastrukturen for å forvalte myr- og våtmarksdata kan styrke ajourhold, visualisering og deling av data mellom aktører.

Samarbeid på tvers

Som innovasjonsprosjekt er LAVDAS et godt eksempel på hvordan ulike etater samarbeider tverrfaglig om komplekse problemstillinger.

Både Kartverket, Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO), Norsk institutt for naturforskning (NINA), Norsk Regnesentral og Miljødirektoratet er parter. Vi representerer tre ulike departementer og et mangfold av forskningsområder.

I tillegg er Kongsvinger kommune, Vestland fylkeskommune og Statsforvalteren i Rogaland med som sentrale brukere. Bredden av forvaltningsinstanser gir god innsikt og forståelse for behovene for våtmarksdata blant de involverte aktørene.

Sårbart økosystem

Anslag viser at mellom 10 % og 16 % av Fastlands-Norge består av våtmark. Av dette er rundt 9 % antatt å være myr. Beregninger tilsier at over 10 000 km² våtmark mangler i kartene, det er ca. 1/3 av Norges våtmarker.

Mye våtmark, særlig i lavlandet, er forringet eller ødelagt på grunn av endringer i areal-

bruk. Det haster med å legge til rette for en kunnskapsbasert forvaltning basert på oppdaterte data. Våtmarkene er blant våre viktigste økosystemtyper:

- ◊ Deres bidrag i økosystemene er verdt milliarder av kroner hvert år.
- ◊ De binder opp over 300 % mer karbon enn skog- og jordbruksarealer til sammen.
- ◊ De er habitat for 15 % av truede arter.

Les mer på [KI avslører norske naturhemmeligheter | Kartverket.no](https://www.kartverket.no/nyheter/2019/01/21/ki-avslorer-norske-naturhemmeligheter)